Elfde jaer. Nr 12. Donderdag, 28 January 1864.

DE POSTRYDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

De POSTRYDER verschynt s'dingsdags, s'donderdags en zaterdags.
Men schryft in te Tongeren by M.-F. COLLEE, boekdrukker uitgever van dit blad, groote markt, n° 20, en by alle postdirecteurs.
Alle toezending van brieven, annoncen, geld, enz., moet gefrankeerd zyn.

Het abonnement is bepaeld op 7 fr. binnen de stad.
» » 8 fr. buiten »
Een blad afzonderlyk . . . . . 20 centimen.
De aenkondigingen, per drukregel. . . . . 15 »
De reklamen » . . . . . 25 »

By het zenden van aenkondigingen is eenieder verzocht duidelyk uit te drukken of dezelve in den POSTRYDER alleen, of wel ook in het fransch blad, le COURRIER DU LIMBOURG, moeten opgenomen worden. Deze laetste, voor verscheidene achtereenvolgende keeren gegeven gemeten voordeeliger conditiën.

TONGEREN, DEN 28 JANUARY.

Wy vernemen met genoegen, dat de voorgestelde wet tot waerborging van de vrybeid der drukpers by een groot getal Kamer-leden van den linkervleugel ondersteuning vindt. Het openbaer gevoelen is dit voorstel algemeen gunstig, en het zal de ontwerpers dier wet gemakkelyk vallen te bewyen, dat dezelve ten volle overeenkomstig is met de gevoelens van het Nationael Kongres.

Wy hebben redenen om te gelooven, dat een ontwerp tot hervorming der gemeente inrigting, gegrond op het algemeen stemregt, niet zal vertoeven aen de Kamer te worden onderworpen. Onder de voorstanders dier hervorming is er alleen nog verschil om te weten of de burgemeesters en schepenen door het volk of door de gemeente-raden zullen gekozen worden. (*La Paix.*)

Men leest in de *Gazette de France* : « Het middel dat door den toestand wordt aengewezen, en naer welk koning Leopold ook overhelt, is de vorming van een gematigd of beter gezegd onzydig ministerie, een *ministère d'affaires* zoo als men hier zegt. Reeds vele namen zyn vooruitgezet, doch geene hebben tot nu toe eenige vastheid bekomen. Welk ook de samenstelling zy van het kabinet, zyne taek zal niet gemakkelyk zyn ; want de politieke driften zyn meer opgestookt dan ooit en het land zal niet zoo spoedig bedaerd zyn van de onrust, waerin de doctrinaire party het gebragt heeft. Zes jaren lang heeft men verspeeld in nutteloze worstelingen, in het vechten voor klerikael en liberael, ten grooten nadeele van de godsdienst, de orde en de vryheid. »

Volgens de *Meuse* boezemt de ziekte van M. Cumont, volksvertegenwoordiger van Aelst, groote onrust in. Door zyne afwezigheid is de liberale meerderheid in de Kamer op eene stem gebragt. Voeg hierby dat M. Lebeau, insgelyks om reden van onpasselykheid, verleden vrydag naer Italië is vertrokken, zoodat de twee partyen evenveel stemmen hebben. Wanneer de kiezing van M. Van Hoorde dus word goedgekeurd, hebben de konservatieven eene stem meer.

Door koninglyk besluit van den 23 january zyn de militie-raden in de provincie Limburg zamengesteld als volgt :

Arrondissement Tongeren.

Voorzitter, M. J. Jaminé ; suppleant, M. N. Beckers ; lid, M. A. Stevens ; suppleant, M. J. Frère.

Arrondissement Hasselt-Maeseyck.

Voorzitter, M. Delgeur ; suppleant, M. Schoolmeesters; lid, M. J. Kösters ; suppleant, M. A. Bamps en Cl. Vanderstraeten.

Een razende moordenaer.

De *Schwab. Mercurius* verhaelt eene verschrikkelyke gebeurtenis, welke er den 18 en 19 january in het dorpje Lautrach, naby Brogenz, heeft plaets gehad.

Een boer uit dit dorp, Gasser genaemd, zyn algemeen als een gevaerlyke wildstrooper gevreesd, joeg, ten gevolge van eenen twist, zyne vrouw en kinderen uit zyne wooning. Des anderendaegs doodde hy door een geweerschot den hond van zynen buerman, die de gastvryheid aen de ongelukkige familie had verleend.

Er werd een gendarm gezonden om den dader van het misdryf aen te houden; doch toen hy het huis naderde, werd hy met eenen kogel aen het hoofd getroffen en viel stokdood. Een ander gendarm, die zich later aenbood, bekwam twee gevaerlyke wonden aen het hoofd.

Een kozyn van den wildstrooper naderde toen, in de hoop van gespaerd te zullen worden, om het lyk van den eersten gendarm weg te halen; doch hy viel dood nevens hem, insgelyks aen het hoofd getroffen. Alstoen was men gedwongen het huis van dien woedende geregeld te belegeren.

Gendarmen, douanen en boeren, openden een geweervuer, waerop Gasser, die in het bezit van zes geweeren en eene groote hoeveelheid krygsvoorraed was, ongelukkiglyk maer met al te veel goeden uitslag, antwoordde.

Er werd nog een boer gedood en een douanen en een kleermaker bekwamen gevaerlyke wonden. Tegen den avond was men den woedende nog niet meester geworden. Men deed de spuiten halen, uit vrees, dat hy het huis zou in brand steken.

Des anderendaegs, om er meê te eindigen, was men gedwongen het kanon te gebruiken en men losste acht schoten op het huis. Men bestormde hetzelve en twee onder soldaten en een douanen drongen er het eerst binnen. Gasser had zich de aders geopend en men vond hem onder den trap liggen. Tegen den avond werd hy naer de gevangenis van Bregenz overgevoerd.

Men schryft uit Luik, 25 january :

Vrydag morgen is de instruktieregter met den substituet van den prokureur des konings en een wetsdoktor naer het dorp Horion-Hozemont gegaen, om er een onderzoek te doen opzigtens eene moordpooging, die toegeschreven wordt aen eene persoonelyke wrack, gepleegd op Hendrik Renwart, daglooner, oud 78 jaren, in de volgende omstandigheden :

Donderdag morgen, tusschen 6 en 7 ure, sprong een man in eenen kiel en gewapend met eene pistool, over de haeg van den eigendom van Hendrik Renwart en loerde op het vertrek der zonen, om op dien grysaerd zyn onverzoenlyken haet uit te werken.

Ziende dat Renwart alleen was, nadert de moordenaer, schiet door het venster van de koer en treft den ongelukkigen Renwart in den hals, zoodat de kogel in de wonde bleef steken. Alhoewel in zyn bloed badende, greep Renwart naer eene vork en vervolgde zyn lafhertigen aenvalier, die een tweede pistoolschot lost, dat niet treft, en zich door de vlugt aen de opzoekingen der justicie onttrekt. In zyne vlugt het de moordenaer zyne pistool vallen, welke de justicie als overtuigingstuk heeft medegenomen.

De ongelukkige Renwart werd dadelyk verzorgd. Alhoewel de wonde erg is, wanhoopt men niet hem te redden. Renwart wordt door iedereen in het dorp geacht.

— Hoe noodlottig de weddingen zyn om het meeste te drinken, blykt uit het volgende :

Een koolmyner te Carmère had, reeds dronken zynde eene wedding aengegaen dat hy nog een halven liter genever zou uitdrinken. Hy dronk hem inderdaed in twee teugen leeg ; doch eenige oogenblikken nadien viel de ongelukkige ten gronde en was een lyk.

— Een blad verhaelt het volgende belangryk feit : Een gepensionneerd kolonel van het oostenryksch leger M. Hussmann, woont thans te Brussel. In 1750 geboren werd hy in 1797 gepensionneerd, als kolonel van het waelsche linie-regiment dat thans den naem van Nugent draegt. Toen de gryzaerd vernam dat zyn oud regiment naer Holstein vertrok, besloot hy, ofschoon 114 jaren oud, het nog eenmael te zien ; maer zyne krachten waren niet zoo sterk als zyn wil en hy moest zich vergenoegen met zyne kompliementen schriftelyk aen het korps officieren van het regiment te sturen. — Een blad van Weenen voegt er by, dat M. Hussman van Mechelen geboortig is.

— Men schryft uit Charleroi, 26 january :

Eergisteren avond, rond 10 1/2 ure, kwamen er twee persoonen aen de wooning van M. Hans, te Jumet, waer zy trachten binnen te geraken, zeggende dat zy met den heer des huizes over eene dringende zaek moesten spreken. Vrouw Hans zegde, dat het te laet was om de deur nog te openen en dat zy morgen moesten wederkomen. Alsdan riep een hunner, dat zy ten allen pryze geld wilden hebben, en zy begonnen de deur in te stampen.

De dienstmeid vlugtte langs den hof weg, om hulp te gaen zoeken, en toen zy met eenen buerman terug kwam, waren de schelmen reeds in het huis gedrongen. Zy wierpen zich op hem en rukten hem zoo bevig op den grond, dat hy zonder beweging bleef liggen.

Mej. Hans wilde ook wegvlugten; doch zy werd door de booswichten vastgegrepen en met zooveel geweld ter aerde geworpen, dat zy in den val een been brak.

Men weet niet of er op deze misdryven een diefstal is gevolgd. Een der kerels is gekend ; het is, naer men zegt, een werkman van den oostelyken-belgischen spoorweg, welke in den tyd het slagtoffer van een ongeluk is geweest : hy beweerde alsdan regten op een pensioen te hebben, hetwelk hem geweigerd werd.

M. Hans, zyne zonen en zyn knecht waren op het oogenblik der aenranding afwezig.

— Men leest in de *Gazette des Tribunaux* :

Men verzekert dat het onderzoek opzigtens de zaek van Greco, Imperatori, Trabucco en Saglio geëindigd is. De beschuldigden hebben den 21 dezer een laetste verhoor ondergaen.

De ordonnancie, om voor het assisenhof te verschynen, zal waerschynlyk in de eerste dagen der aenstaende week uitgeveerdigd worden, en onmiddelyk daerna zal de zaek aen de kamer van inbeschuldiging stellig worden medegedeeld.

Het schynt dus zeker te zyn dat de zaek in de eerste helft van february voor de assisen zal opgeroepen worden.

— De *Morning Post* verhaelt, dat eene zeer goed gekende tooneelspeelster van den keizerlyken hofschouwburg over eenige dagen, by de terugkomst eener wandeling, eene buitengewoone groote lykkist in haer salon heeft gevonden. De lykkist bevatte de afteelding eener zeer goed gekende persoonnagie der hoofdstad, welke herhaelde doch vruchteloozе hefdesverklaringen aen de kunstenares gedaen had. Dit zonderlinge geschenk was haer door een harer vrienden toegezonden.

— *De diefstal van 9 millioenen.* — Men leest in de *Patrie*, van Parys :

Wy hebben de inlichtingen betrekkelyk den aenzienlyken diefstal van diamanten medegedeeld, welke diefstal in den avond van 6 december, ten nadeele van den hertog van Brunswyk, werd gepleegd.

Men herinnert zich, dat de pleger van dien diefstal zekere Henri Schaw is, dienstknecht van den hertog van Brunswyk, en dat hy des anderendaegs te Boulogne-sur-Mer, door den policie-kommissaris Delcourt, werd aengehouden.

Eindelyk, men weet dat al wat er gestolen was, werd teruggevonden, behalve eene som van 1,400 fr., welke Schaw in een enkelen nacht in een publiek huis had verteerd.

Dewyl de beschuldigde onmiddellyk zyne misdaed bekende, kon het onderzoek niet lang duren. De instruktieregter Daniel heeft over eenigen tyd zyne ordonnancie uitgeveerdigd en de kamer van inbeschuldigingstelling heeft de verzending van Henri Schaw voor het assisen-hof der Seine uitgesproken, onder de beschuldiging van diefstal door een loontrekkenden bediende gepleegd. Die wetensweerdige zaek is woensdag den 27 january opgeroepen geworden, onder het voorzitterschap van M. Camusat-Busserolles. Henri Schaw heeft Mr Lachaud tot verdediger gekozen.

— Men verneemt uit eene geloofweerdige bron, dat binnen kort eene algemeene vergadering van de kardinalen en consultoren van de H. Congregatie der ritus, in tegenwoordigheid van Z. H. den Paus zal worden gehouden met het doel, om de wonderen te onderzoeken, die men had voorgesteld, om daerdoor de gelukzaligverklaring van den eerbiedweerdigen pater Petrus Canisius te verwerven, die door den H. Ignatius zelven in het gezelschap van Jesus opgenomen werd en de stichter is geweest van het beroemde kollegie der Jesuiten te Fryburg in Zwitserland.

Politieke verrekyker.

Het deensch vraegstuk laet thans om zoo te zeggen geen hoop meer over om de vreedzame wyze opgelost te worden. De kans is meer dan ooit voor den oorlog. Het is de *Morning-Post* die er ons van onderrigt. Ziehier wat wy in den toik van lord Palmerston lezen :

« Oostenryk en Pruissen hebben de vraeg van Denemarken verworpen, strekkende om eenen uitstel van zes weken te bekomen, ten einde de zaek aen den Ryksraed te onderwerpen. De beide mogendheden volherden in haer voornemen om binnen Denemarken te rukken. Hare legers zullen op den Eider komen den 6 february ; zy zullen deze rivier eenige dagen later overschryden. »

Een berigt uit Londen van gisteren bevestigt dit voornemen der beide duitsche gouvernementen.

De *Post* hoopt dat eene overeenkomst zal gesloten worden tusschen Engeland, Vrankryk, Rusland en Zweden, tot handhaving der onschendbaerheid van het deensch grondgebied. Hy zegt dat de zweedsche soldaten, met de hulp der engelsche vloot, Denemarken gaen beschermen.

Het oostenryksch gouvernement vraegt een kredieet van tien miljoenen guldens tot dekking der exekutie kosten in Sleeswyck-Holstein.

De koning van Beijeren heeft dingsdag namiddag de leden der sleeswyksch-holsteinsche deputatie in byzonder gehoor ontvangen en het adres aenveerd, hetwelk zy gelast waren Z. M. aen te bieden.